

Retlige aktørers kendskab til vidnepsykologi

Resumé af specialeafhandling udarbejdet af Sune Nolsøe og Camilla Hammer, Københavns Universitet

Specialet omhandler vidners evne til at afgive præcise og fuldstændige vidneforklaringer samt bedømmelsen af vidneforklaringers objektive troværdighed, set fra et vidnepsykologisk perspektiv.

Formålet med specialet er at undersøge, hvor udbredt kendskabet er til de variabler, der har betydning for vidneforklaringers troværdighed. For at undersøge dette har vi udformet et multiple choice spørgeskema, der indeholder spørgsmål, som tager udgangspunkt i forskellige vidnepsykologiske problemstillinger. I undersøgelsen indgår seks forskellige respondentgrupper bestående af dommere, anklagere, advokater, jurastuderende, politielever og "almindelige" mennesker.

Samlet viser undersøgelsen, at de fleste spørgsmål er besvaret på en måde, der ikke stemmer overens med de resultater, som kan udledes af vidnepsykologisk forskning. De juridisk uddannede grupper, der indgår i undersøgelsen, er ikke bedre end de øvrige grupper til at vurdere vidners objektive troværdighed. Resultaterne tilkendegiver dermed, at de juridisk uddannede har et forholdsvist lille kendskab til vidnepsykologi, og at kendskab til vidnepsykologi ikke blot er et spørgsmål om "common sense".

Spørgeskemaundersøgelsen viser endvidere, at anvendelse af vidnepsykologi kan medføre en anden vurdering af vidners troværdighed. Der er grund til at tro, at de resultater, som er kommet fra den vidnepsykologiske forskning, kan bidrage til mere korrekte vurderinger af vidneudsagns bevisværdi. Dette har stor betydning, da sådanne vurderinger i sidste ende kan være afgørende for, om der i konkrete sager bliver truffet rigtige eller forkerte afgørelser ved domstolene.

I specialet argumenteres der på denne baggrund for, at det vil være hensigtsmæssigt for jurister og andre, der beskæftiger sig med vidneafhøringer, at have større kendskab til de variabler, der har indflydelse på vidneforklaringers troværdighed.